

Emma Oskarsson 8D

Utvandrarna

Emma Oskarsson 8D

Kristina

En 17-årig flicka från Duvemåla satt i Idemo och spann garn. Hennes knäskål var sprucken men hennes hjärta var oskatt. Hennes vän Mette kom in genom dörren.

– Du ser då gla it ida, Kristina! sa Mette.

Kristina kunde inte hålla sig utan började berätta:

– Kal-Oska var här ida igen!

– Pojken med veden?

– Jaa, jag gick mä honom ut te vedboden för o låsa opp.

– Han kommer hit allt oftare nu tycker ja!

Flickornas diskussion avbröts av en röst från rummet utanför.

– Mette, är det du som har kommit tebaks? Det var Berta som ropade utifrån hallen.

Berta, som var Mettes mor och "läkedamen" i byn, bodde Kristina hos medans hennes benröta i knät skulle läka.

– Ja, ropade Mette tillbaka till sin mor.

– Då får ni flickor komma och hjälpa mig här ute.

De gick lydigt ut för att hjälpa Berta men innan de öppnade dörren gav Mette Kristina en blick som sa: "sedan måste du berätta mer".

Efter att Kristina och Mette gjort sina sysslor och ätit färdigt gick de båda flickorna upp till sitt gemensamma rum. Så fort Mette stängt dörren sa hon:

– Så, vad ä det nu med den dä Kal-Oska?

– Jag tror jag har gått o blivit kär i han, sa Kristina.

Mette suckade förtjust.

– Berätta mer! Varför just denne?

– Det ä nået mä sättet han tittar på ma, han ser så gla ut, han har så varm blick. O som han kysser ma!

– Kysser han dig?

– Ida i vedboden kysste han ma rakt på munnen! utbrast Kristina.

– Då måste han väl tycka om dig tebaka!

– Kanske de! Ida när han lastade ved såg han så stark o trygg ut. O han

lyssnar på vad en har o säga. Inte har han heller några fördomar för att jag ä släkt mä Åke Svensson. O när jag berättade för honom att jag hade spräckt mitt knä för att jag hade gungat, då skrattade han inte som många andre. Om många år kanske det sluttar med att han är far åt barnen mina.

Kristina kom på vad hon hade sagt och tittade på Mette som fick ett konstigt uttryck i ansiktet. Mette, som aldrig träffat sin far reagerade varje gång någon nämnde ordet. Hennes far var något som hon funderade mycket på. Ingen i socknen visste vem han var och det gjorde inte heller Mette. Berta kom till Idemo när Mette bara var ett spädbarn. Hon sa till alla att hon hade förlöst barnet men att mamman hade dött, och att det inte fanns någon annan som kunde ta hand om henne. Men ett par år senare när Mette växt upp och blivit mer och mer lik Berta kom det fram att det var hennes dotter.

För ett tag sedan hade Kristina frågat Mette om var hennes far befann sig, men då hade Mette sett ut som hon gjorde när Kristina nämnde ordet i deras sovrum. Men sedan hade hon ändå berättat att hon inte visste, och att hon inte ville prata med Berta om det för att hon inte behövde veta. Men Mette var ofta tyst och i sin egen värld, så Kristina förstod att det var något Mette tänkte mycket på. Själv kunde hon inte förstå känslan eftersom hon haft både sin mor och far nära sig hela livet.

– Förlåt, jag tänkte ma int för, sa Kristina.

– Va? Ne, det gör inget. Så, du kan alltså tänka dig att gifta dig mä honom?

– Int än på många år! Men nån gång kanske...

Drängars arbete = Slaveri

Att aldrig få komma hem och råka sin familj, dålig lön, slagen var och varannan dag och dessutom med blodvite som följd. Skulle du vilja leva så? Det är så mitt liv som dräng ser ut. Så jag frågar er husbönder; har inte ni varit drängar någon gång? Tänk på hur det kändes att få de där hemska örfilarna, sparkarna och slagen. Eller vill ni kanske ge igen? Så som ni behandlades ska också vi behandlas. Jag tror att ni hade velat ha det bättre än vad ni hade det, men för att tjänare ska få det bra nu måste traditionen brytas.

En del kanske tänker att lite husaga för den som missskött sig är bara nyttigt. Nyttigt är det inte när det blir blodvite. Det är förbjudet! Jag vet att det inte bara är mig det händer. Många i samma socken har haft problem med husbönder som slår dem så att det blir blodvite. En frisk dräng arbetar mycket bättre än en skadad.

Något annat som skulle få en dräng att arbeta bättre är mer

ledighet. Att få gå hem och råka

sin familj är viktigt för att orka med det tunga arbetet. Alla husbönder har sina familjer på gårdarna och råkar dem var dag. Drängar behöver få komma hem någon dag då och då för att kunna arbeta så bra som de ska.

I många fall arbetar drängarna mycket hårdare än husbonden själv. Men ändå har vi ibland längre arbetsdagar än latryggarna och det skiljer ofta mycket på våra löner.

Arbetsvillkoren måste bli bättre för drängarna. Straffen kan inte vara lika hårda som nu, lönerna och ledigheten måste bli bättre!

En upprörd dräng

Ombord på briggen Charlotta

Briggen Charlotta har seglat ut på sin sjunde färd som utvandrarfartyg. På kajen stod flera familjemedlemmar och vinkade till skeppet som sakta gled ut från hamnen i Karlshamn. De visste att det var sista gången de skulle se varandra. För de som valt att utvandra till Nordamerika väntade en lång seglats som varade i månader, som förändrade deras liv för alltid.

När alla hade gått på skeppet mot Nordamerika och båten lämnat hamnen, stod en stor skara människor på kajen. Många av dem grät och en del på skeppet vinkade tillbaka och såg lika sorgsna ut. En man, Erik från Småland berättade att hans fru och barn

Karl Oskar Nilsson med sin hustru Kristina och deras barn ombord på briggen Charlotta.

skulle stanna kvar i Sverige hos hans föräldrar.

Han skulle åka till Nordamerika för att tjäna pengar, men han hade också bestämt sig för att komma tillbaka.

”Jag kan ju inte åka ifrån barnen mina och sedan aldrig komma tillbaka. När da när en har tillräckligt med pengar tar jag samma båt hem igen”, sa han.

Så ser dock inte situationen ut för

så många andra. De flesta gick på båten och visste att det var sista gången de skulle se deras familj, hemort och mycket mer.

Den första tiden på havet var vädret

på utvandrarernas sida. En lätt vind blåste och solen sken. Vatten var det enda man såg så långt ögat nådde. Den sista landbiten,

Danmark hade de seglat förbi. Livet uppe på däck var då någorlunda lätt för Charlottas passagerare, men under däck rådde det, trots det fina vädret, kaos nattetid.

Båten var bara 124 fot lång och 20 fot bred. När 78 utvandrare skulle få rum att sova i kojerna under däck var det trångt. Den markanta lukten som slog emot en när man kom ner skapade kväljningar. Det var inte förrän efter en lång stund som man vågade börja andas med näsan efter att man kommit ner i sovkojerna. De sov i små bås som var avdelade med endast skynken. Ljud, sjukdomar, löss, ja allt gick igenom dem.

En natt kom det som utvandrarna fruktat mest: stormen, och med stormen kom sjösjukan. Alla passagerare blev inlåsta under däck för att inte någon skulle åka överbord. Båten gungade från sida till sida så kraftigt att man inte kunde stå upp. Stanken, som varit outhärdlig innan, blev ännu värre. Alla spyor och svett blandades till en doft som bara de nästan medvetslösa kunde stå ut med,

och det var det många som var. Sjösjukan slog ut kroppen så att de låg och orkade knappt öppna ögonen.

Vädret växlade snabbt. Under en natt hann det gå från storm till solsken och dagen därpå var alla uppe på däck igen. De dansade och sjöng och det var som om sjösjukan och stormen aldrig funnits.

Erik, från Småland satt uppe på däck och tittade ut över horisonten. Han funderade på hur det skulle bli när han kommer fram till Nordamerika. Skulle han tjäna några pengar och när skulle han få komma hem igen? Han saknade sin familj, och undrade hur det skulle gå för dem när han inte var där.

Vad kommer hända när vi kommer fram till Nordamerika? Var ska vi bo och hur kommer vi klara oss? Det är frågor som många tänker på när båten kommer närmare och närmare Nordamerika, här ombord på briggen Charlotta.

Emma Oskarsson

Kära dagbok

7 augusti 1848 Kära dagbok!

Idag har far och jag varit ute på åkern och arbetat. Vi skulle få upp en stor sten som låg mitt i åkern. Det var den största stenen jag nånsin sett! Det var svårt att få upp stenen. Far kämpade nästan hela dagen med den och jag var med honom.

Far sa till mig att innan farfar kom hit var det stenar överallt. Han hade grävt upp stenar var dag tills han skadade sig. Jag tycker synd om farfar ibland som inte kan gå riktigt. Han haltar fram med sin käpp och kan aldrig leka med oss ute på gården. Han sitter mest och snickrar i sin snickarbod som han gjorde idag.

Det tog lång tid att få upp stenen men jag visste hela tiden att vi skulle klara det för far min är så stark. Han är nog den starkaste jag vet! Jag hjälpte han så gott jag kunde. Jag är ju trots allt bara fyra år, men han blev nog nöjd med mig, för när vi kom in igen smög han till mig en sockerbit utan att mor min såg det, klappade mig på huvudet och sa; Anna, du är min flicka du. Solen sken på oss hela dagen och det var ljust ända tills jag gick och la mig. Dagar som den här tycker jag om. Att få gå med far hela dagen, så vill jag att varje dag ska vara!

17 januari 1849 Kära dagbok!

Idag på morgonen steg mor aldrig upp ur sängen. Far sa att det var för att hon var trött, så farmor Märta gav oss mat istället. Vi fick varsin brödbit och lite mjölk. Far lovade oss att vi skulle få mer till middag. Han sa att vi inte hade så mycket mat just nu för det hade varit en dålig skörd i somras, vi skulle få bli mätta ikväll.

När vi gick med far ut för att mata djuren kom Berta till oss. Ä de nån som e sjuk? frågade jag henne men hon sa att hon bara skulle hjälpa

mamma lite.

Vi fick stanna ute nästan hela dan. Vi lekte i snön och jag hjälpte far att skotta. Jag funderade hela dan på vad Berta gjorde med mor inne i huset. Hon hade ju inte stigit ur sängen idag på morgonen?

Efter maten mitt på dan började det snöa igen. Stora flingor ringlade ner och la sig på tungan när Märta, Johan och jag stod och gapade.

Senare på eftermiddagen åkte Berta hem och sa åt oss att vi fick gå in nu. När jag kom in satt mor i sin säng med ett knyte i famnen, och det låg en bebis där i. Bebisen som legat i mors mage hade äntligen kommit! Jag fick hålla den i min famn och mor sa att det var en pojk som skulle heta Harald. Efter mig fick far hålla honom. Bebisen var jätteliten, med pyttesmå händer och fötter. Jag frågade mor om den alltid skulle vara så liten, men hon sa att jag också var lika liten när jag föddes. Det förstod jag inte, för om jag var så liten när jag föddes hur kunde jag då vara så här stor nu? Då berättade far att man växer lite hela tiden, så att man blir större och större. Så en dag kommer Harald vara lika stor som mig!

27 februari 1849 Kära dagbok!

När jag vaknade idag var mor redan uppe och kokade gröt. Den var till senare på kvällen, efter Haralds dop. Gröten doftade så gott och såg så god ut. Johan, Märta och jag stod och tittade på medan mor rörde runt i grytan och hällde i honung. Jag ville så gärna smaka men mor sa att den var tills ikväll. Det kurrade i min mage flera gånger medan vi stod där för att jag var så hungrig. Om jag bara hade fått en liten sked med gröt hade jag inte varit lika hungrig och då hade jag inte gjort det...

Innan gröten var färdig skickade mor ut oss till far. Märta och Johan sprang ut till honom i ladugården men jag stannade kvar utanför huset en liten stund till. Efter en liten stund såg jag mor komma ut genom dörren med en stor skål i famnen. Jag såg henne ställa ner skålen i matkällaren men för att hon inte skulle se mig sprang jag efter mina syskon in till far.

Jag berättade inte för far att jag visste var skålen stod. Jag ville så gärna gå ner och kika lite på den. Kanske bara smaka en liten bit. En pytteliten

bit så att jag har något i magen när far och jag ska gå och köpa nya skor till mig. För det har han lovat. Innan vi går till kyrkan ska skomakaren göra nya skor till mig. Då kan det väl inte skada någon om jag smakar lite gröt.

Jag gick långsamt ut ur ladugården mot matkällaren. Jag tittade noga omkring mig så att ingen såg vart jag var på väg. Mor hade ju förbjudit oss att äta, så jag borde lyda henne. När jag hörde och kände kurret i magen som varade i flera sekunder bestämde jag mig. Jag gick de sista stegen på marken som var vit av snö.

Handtaget till matkällaren var fruset och det sved i min hand när jag ryckte upp den tunga dörren. Där inne stod skålen! Jag tog slevan och började äta. Jag åt och åt och jag kunde inte sluta. Det var den godaste gröten jag någonsin smakat. Efter en stund tittade jag ner i skålen och såg att den bara var halvfull. Jag trodde inte att jag hade ätit så mycket! Det började kännas konstigt i min mage. Helt plötsligt blev jag jättemätt. Det började göra ont i magen, så ont att jag fick lägga mig ner på golvet. Jag hörde hur någon ropade på mig utanför men jag kunde inte svara.

Jag tror att det var far som bar in mig och la mig i min säng. Jag hade så ont i min mage att jag inte märkte vad som hände runt mig. Jag bad om förlåtelse flera gånger. Det var ju inte meningen att äta så mycket, men det onda försvann inte. Jag förstår inte varför de lät mig ha ont även när jag sagt förlåt. Jag skulle aldrig göra det igen! Var det straffet när jag varit olydig? Kan Gud verkligen ge barn så hårda straff?

Far hade lovat mig att vi skulle köpa skor, fast jag hade ju lovat att inte äta någon gröt. Jag hade ont hela natten och på morgonen kände jag inte smärtan längre. Var det över nu? Skulle allt bli bra? Hon andas inte längre, sa någon jämte mig. När jag tänkte efter, så gjorde jag nog inte det. Gud skulle ta mig ifrån svälten i Ljuder. Jag skulle få komma till himlen.

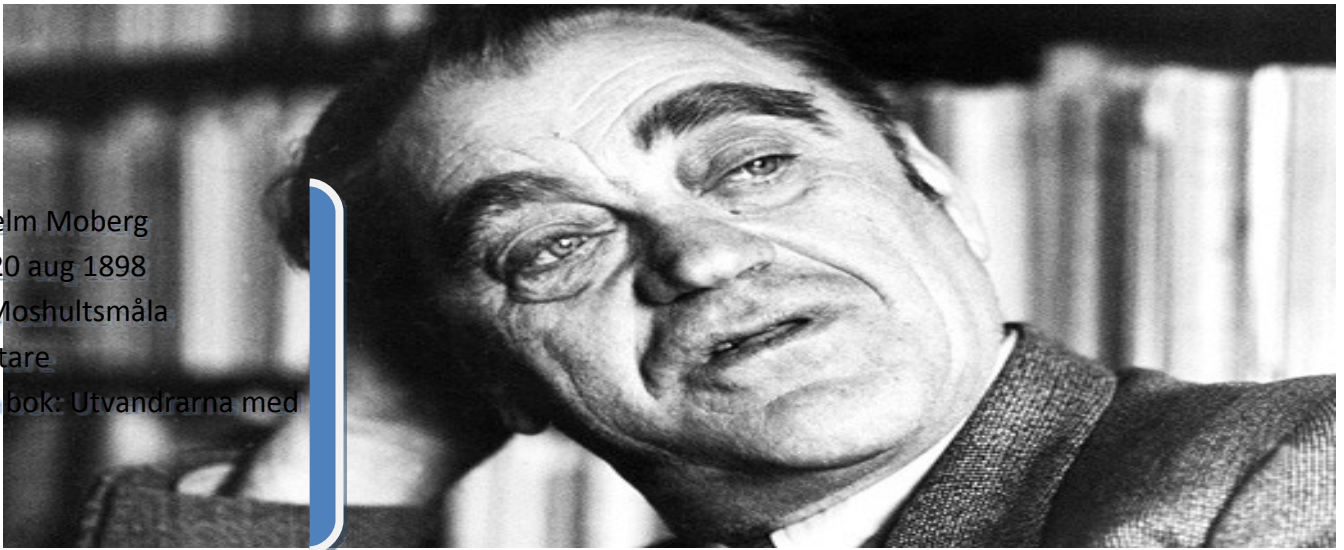
Namn: Vilhelm Moberg

Födelseår: 20 aug 1898

Uppväxt i: Moshultsmåla

Yrke: Författare

Mest kända bok: Utvandrarna med
uppföljare

Emma Oskarsson 8D

Författarporträtt – Vilhelm Moberg

Vilhelm Moberg var en svensk författare som levde år 1898 - 1973. Han var aktiv som författare år 1927-1973. Han föddes och bodde i ett soldattorp i Moshultsmåla tillsammans med sina föräldrar och sex syskon. När han var nio år flyttade familjen till mammans föräldragård i samma by.

Som liten ville Vilhelm läsa och lära sig så mycket som möjligt. Småskolan gick han i tre år och folkskolan i fyra år. Undervisningen var på halvtid och varade bara fyra månader per år. Han lånade ofta böcker och när han inte kunde låna fler i sitt namn, lånade han i avlidna släktingars namn.

Moberg jobbade som journalist och redan som 17-åring hade han skrivit för många tidningar. När han började skriva använde han sig av namnet "Ville i Momåla".

Vilhelm ville under en tid flytta till Amerika. Han hade många släktingar som bodde där. År 1916 hade han tillräckligt med pengar för att åka och han hade bestämt sig. Hans mor ville inte att han skulle åka och i ett desperat försök att få honom att stanna lovade hon att han skulle få gå på folkhögskola om han stannade kvar. Moberg som väldigt gärna ville gå i skolan stannade då hemma. Så samma år började Moberg en

tvåårig utbildning vid Grimslöv folkhögskola.

Hans första bok publicerades av Bonniers förlag. Romanen hette Raskens och den blev en stor succé. Den sålde så bra att Moberg kunde börja försörja sig som författare. Boken handlar om en fattig dräng som blir soldat och får ett soldattorp där han flyttar in med sin fru som varit en fattig piga.

Det som inspirerat Vilhelm till många böcker, även Raskens, är hans egen uppväxt. Tiden då de bodde i ett soldattorp förekommer i många av hans böcker och platser i hans omgivning är ofta beskrivna.

Många av hans texter och böcker var samhällskritiska. Han var stor motståndare till monarkin och uttryckte ofta i sina texter vad han tyckte. Under andra världskriget skrev han boken "Rid i natt" som släpptes år 1941 och i den var han mycket kritisk mot nazismen.

Mobergs roman Utvandrarerna kom ut år 1949 och utspelar sig på 1850-talet i Ljuder. Den handlar om utvandringen många svenskar gjorde till Amerika. Han beskriver hur livet var då, makten som kyrkan hade över samhället, fattigdomen och jordbruket som bara gick sämre och sämre.

Karl Oskar och Kristina är det unga bondparet som i boken bestämmer sig för att utvandra. Korpamoen, som de bor i, är en liten gård i Småland. Den lilla marken som tillhör gården är stenig och går knappt att bruka. Det påpekar Moberg ofta i boken.

Karl Oskar är en mycket bestämd och envis person. Efter 4 år i Korpamoen har Karl Oskar tröttnat på det hårda livet som inte lönar sig och övertalar Kristina att följa med till Amerika. Kristina, som är en mer hemkär person vill inte utvandra: Hon tänker på riskerna medan Karl Oskar tänker på chanserna. Karl Oskar får som han vill och 1850 utvandrar de till Amerika. På båten råder det kaos under sjösjukan. Under däck är det trångt, illaluktande och sjukdomarna sprids som en löpeld.

Boken är skriven på gammalsvensk småländska och språket är väldigt beskrivande av både omgivning och personligheter.

Mobergs författarskap påverkar oss mycket idag. Vi läser boken utvandrarerna i skolan och får då ta del av Sveriges historia på 1800-talet.

Genom sina böcker för han vidare hur det var att växa upp i det svenska bondesamhället på 1800-talet.

Källförteckning:

16/4 www.vilhelmmoberg.com/biografi.html

16/4 sv.wikipedia.org/wiki/Raskens

16/4 www.vilhelmmoberg.com/bibliografi.html

16/3 <http://www.ne.se/lang/vilhelm-moberg>

Läslogg Utvandrarerna

25/1 Kung i stenriket s. 19-41

Karl Oskar och Kristina träffas för första gången hos Berta i Idemo. Några år senare har de ärvt Karl Oskars föräldragård och fått fyra barn, varav tre lever. Marken till gården är stenig och de måste slita hårt. Kristina som bara är 23 år väntar nu sitt femte barn.

27/1 Drängen som drunknade i kvarnbäcken s. 42-61

Karl Oskars bror Robert är femton år och är på väg till gården Nybacken där han ska tjäna som dräng. Han kommer till ett vägskäl och tar vägen mot Åbro kvarn, fel väg. Robert vill känna sig fri, och inte ha någon husbonde som bestämmer över honom. Han lägger sina skor och sin skjorta i en bäck för att alla ska tro att han drunknat och går sedan till kvarnen och lyssnar på bönderna där som berättar historier. Han funderar på vägen till Amerika, landet för dem som avvikit från den rätta vägen. Aron från Nybacken hittar tillslut sin dräng, ger honom en örfil och tar med honom till gården. Karl Oskar har det svårt med sina skulder då jordbruket går dåligt, det har snöat i april!

31/1 Vad vägglössen i en drängkammare kan få lyssna till s. 62-89

På Nybacken finns det nu två drängar, och Robert är den minsta. Alla kör med honom, han har fått många husbönder. Arvid, som den andra drängen heter, har fått ett rykte om sig. De kallar honom tjuren på Nybacken. Robert vill hjälpa honom med det. Han berättar om Amerika för Arvid och han vill att Arvid ska följa med honom till Amerika, men det finns ett problem. Arvid har inte så mycket pengar som det kostar att åka till Amerika.

3/2 Karl Oskar och Kristina s. 90-105

Karl Oskar och Kristina har haft ett väldigt dåligt jordbruksår. Det har inte regnat på hela våren och en natt vaknar de av att en blixtnedslag har slagit ner i deras ängahus, och det lilla höet som de fått ihop brann upp. Karl Oskar går till Kristinas morbror Danjel för att låna pengar och får se att det bor fattighjon och rotehjon i Kärragärde. Bonden som alltid varit ganska snål av sig vill inte ens ha ränta på de utlånade pengarna.

5/2 Åke kommer tillbaka från dårhuset s. 106-121

Åke Svensson var en man som tyckte att prästerna inte tolkade bibeln rätt. Han hade egna gudstjänster och blev tillslut satt på ett dårhus p.g.a. prästernas misstycke. Danjel sa att Åke och Jesus hade kommit till honom en natt och Åke gav Danjel i uppgift att föra vidare de Åke ville utträta när han levde. När prästen i socknen fick reda på att Danjel hade sammankomster hemma blev de inte glada.

5/2 Med måttlig husaga s. 122-141

Robert kom hem till Korpamoen, där Karl Oskar och Kristina bor med Karl Oskars föräldrar, för att Aron på Nybacken hade slagit honom på ryggen så att han hade fått blodvite. Karl Oskar går och pratar med Aron, men efter ett par dagar kommer länsmannen till Korpamoen för att hämta Robert. Robert springer och gömmer sig. Senare på kvällen berättat han för Karl Oskar att han vill flytta till Amerika. när Karl Oskar berättar att han har samma tankar blir Robert väldigt förvånad. De båda bröderna sitter och pratar, närmare varandra än vad de någonsin varit innan.

7/2 Om en veteåker och ett fat korngrynsgröt s. 142-166

Det blir en hemsk vinter och maten är knapp. När Kristina föder sitt femte barn och de ska ha dop, äter deras äldsta dotter Anna av gröten som Kristina gjort. När grynen sedan sväller i hennes mage dör hon. Karl Oskar som blivit väldigt fäst vid Anna går ut för att göra hennes kista. Kristina, som alltid varit emot Karl Oskars ide att åka till Amerika, ångrar sig. Kan hon inte hålla sina barn vid liv på land, gör det väl ingenting om de åker med båten. De unga makarna från Korpamoen bestämmer sig för att utvandra nästa vår.

14/2 Med Guds hjälp och genom kronobetjäningens försorg s. 167-192

Länsmannen kommer till Danjel när han delar ut nattvard i sitt hem till två grannpar, Ulrika, som varit hora i socknen och några andra som bor hos honom. Danjel döms till fängelse och böter för att han har delat ut nattvard.

15/2 Amerikakistan s. 194-229

Karl Oskar ska sälja gården och all bönder försöker övertala honom att inte utvandera, men han säger bestämt nej, han tänker inte ändra sig. De tycker då att han är övermodig och talar illa om honom. Karl Oskar och Kristina tar fram en gammal kista som de ska ha sin packning i när de reser till Amerika, den kallas Amerikakistan. Danjel kommer och berättar för dem att han och alla som bor hos honom ska följa med till Amerika. Robert bor hos en bonde i trakten som heter Jonas Petter. Han är trött på sin fru Brita-Stafva som bara klagar på honom hela tiden. En dag slipar han en kniv och hon blir rädd att Jonas Petter ska göra sig själv illa, så Brita-Stafva gömmer kniven. Jonas Petter blev nöjd med att hon gick på hans påhitt. Även han bestämmer sig för att följa med till Amerika.

17/2 En bonde bockar för sista gången s. 230-244

Karl Oskar har sålt gården och alla sina djur, och de har packat färdigt kistan. Kristina får råd av Berta hur man botar olika sjukdomar på båten. Karl Oskar går till prosten för att be om ett utflyttningsbetyg. Prosten, som inte vill att han ska utvandra, försöker övertala honom. Tillslut får Karl Oskar sitt utflyttningsbetyg och han bockar för prosten för sista gången.

27/2 En utvandrare som får färdas fritt s. 245-256

Kristina berättar för Karl Oskar att hon är gravid igen, kvällen innan de ska åka. Karl Oskar säger att det inte kunde komma mer opassligt men ångrar snart vad han sagt när Kristina blir ledsen.

27/2 De första utvandrarerna s. 257-258

De som skulle utvandra i april år 1850 var: Karl Oskar och Kristina med deras tre barn, Robert, Arvid som fått råd med resan för att Danjel betalade då han börjat som dräng hos honom, Danjel, hans fru Inga-Lena och deras fyra barn, Ulrika och hennes dotter Elin och Jonas Petter. De blev sammanlagt 16 stycken.

27/2 Alla grindar öppnas på Amerika-vägen s. 259-288

Torsdagen den 4 april åker de med häst och vagn till Åkerby vägskäl där de ska möta de andra utvandrarerna. När de efter en lång färd kommer fram till Karlshamn och får se briggen Charlotta som ska ta dem över Atlanten blir de förvånade över att den är så liten. De får vänta ett par dagar för att båten ska bli färdig för att åka.

29/2 Bönder på havet s. 287-307

Utvandrarna går på skeppet och de seglar iväg. Alla pratar de om hur dåligt ställt de hade det hemma och hur de längtade efter ett få komma till något bättre, men alla erkänner att de kommer sakna hemmet. Kaptenen Lorentz saknar den tiden då Charlotta inte var ett fartyg för utvandrare, då hade han inte ansvar för lika många liv.

2/3 40 steg på längden och 8 på bredden s. 308-334

Karl Oskar får inte plats i deras familjebås utan får sova med Robert, Arvid och Jonas Petter. De får mat som ska räcka i en vecka. det är fläsk, bönor, mjöl m.m. Robert tycker att det är spännande med allt nytt på skeppet men det är inte alls som han hade föreställt sig.

9/3 Ett skepp lastat med drömmar s. 335-369

Karl Oskar ångrar inte att han har åkt med på båten, men han känner att det är han som har ansvaret ifall något skulle hända. Han är rädd att Kristina har ånkrat sig. **Kristina** ångrar att hon gav med sig på att utvandra, men hon tänker hålla vad hon har lovat Karl Oskar. Hon funderar på om hon verkligen kommer klara dig över hela havet. **Robert** har fortfarande ont i örat efter Arons örfil. Han börjar tänka på katten som han dränkte när han var yngre, men blir bara rädd av det. Han tycker om Elin men vågar inte göra något. Dessutom verkar inte Ulrika, Elins mamma tycka om att de umgås. **Arvid** är glad över att han kom med på skeppet. Nu slipper han sitt smeknamn, tjuren på Nybacken. Han trivs med att inte ha någon husbonde över sig. Arvid är förvånad över att han inte behöver göra någonting för att få mat, han blir mätt ändå. **Danjel** tackar Gud för att han har gett dem fint väder. Han är säker på att de kommer klara resan med hjälp av Kristi. **Inga-Lena** är rädd att de ska bli utfattiga för att Danjel ger bort alla deras saker. Hon ifrågasätter honom ibland och glömmer bort sin tro. **Ulrikas** föräldrar dog när hon var liten så hon blev såld på en auktion. Hon fick en svår

barndom och bonden som hon bodde hos tog betalt genom hordom. När hon sedan rymt därifrån och skulle betala på andra ställen visste hon inget annat sätt än det bonden hade lärt henne. Efter ett tag blev hon Ulrika i Västergöhl. Nu när hon har fötts på nytt och inte syndar längre tycker hon inte att de andra kvinnorna har rätt att spotta efter henne!

Elin har fått växa upp med Ulrika och en massa män som kom till deras hus. Elin har alltid tyckt att Ulrika har varit en bra mor och att nu när de kommer till Amerika kommer ingen att kalla henne för hora.

Jonas Petter har äntligen farit ifrån sin maka. Han vet inte vart han ska men han vet att han far efter frid.

9/3 Händelser på skeppet s. 370-390

Kristina har fått klädlöss och hon skyller på att Ulrika har dragit med sig dem hemifrån, men det visar sig att alla på båten har fått klädlöss förutom Ulrika. Robert pratar med en man på båten som berättar om Amerika, han kallas för Amerikarn. Han heter Fredrik och Robert undrar om det inte kan vara Fredrik Thorn, den olydige drängen hemifrån.

12/3 "Så att vågen slog utöwer skeppet..." s. 391-416

Utvandrarna möter sitt första oväder. Både Robert och Kristina blir sjösjuka. Kristina drömmer om när hon gungade. Båten åker upp och ner, precis som gungan. Robert börjar tänka på kattungarna som han dränkte igen. De hade kvävts till döds och Robert tyckte att han gjorde det nu. Inga-Lena blir också sjösjuk. Danjel har sagt att de som lever i anden blir inte sjösjuka. När Danjel ser att Inga-Lena är sjuk börjar han själv tvivla, hjälpte inte Gud Inga-Lena. Danjel blir också sjösjuk och tror att det är därför.

13/3 Ur en skäppa jord från Sverige s. 417-427

En flicka ombord som hade en halsböld har nu dött. Kaptenen kom in med en segelduk och hämtade flickan. Hon får tre skopor jord över sig innan hon kastas i vattnet. Det andra dödsfallet som inträffade ombord var ölänningen Måns Jakob som bodde mittemot Kristina och barnen.

När han har dött får Karl Oskar flytta in till Kristina.

14/3 Hem och bort s. 428-433

Vädret har äntligen blivit bättre och stormen har lugnat ner sig. De som legat i sjösjuka kommer nu på fötter en efter en. De kommer till den engelska kanalen och ser land för första gången på väldigt länge. De möter många skepp. Ett skepp har en svensk flagga och seglar åt motsatt håll som Charlotta. Utvandrarerna påminns om att de seglar bort och det andra skeppet hem.

14/3 Berättelser på akterdäck s. 434-446

Robert har en engelsk lärobok som han köpte i Karlshamn. Han lär Elin grunderna i det engelska språket, men tycker att boken är svår att förstå. Elin och han övar och övar men Ulrika ropar på Elin att hon behöver hjälp nästan varje gång de pratar, tycker Robert. Robert får reda på att Amerikarn aldrig har varit i Amerika, fastän han säger det, och att det är därför de kallar honom det. Robert som trodde att han var Fredrik Thorn, en dräng hemifrån, men det visade sig att han kom ifrån Blekinge. Robert känner sig lurad av Amerikarn som bara hittat på alla historier han berättat om Amerika.

14/3 Det kallades skeppssjuka s. 447-458

Kristina har inte blivit helt frisk sen stormen slutade. Hon orkar ingenting utan ligger bara i sängen hela dagarna. Barnen tjuvar på henne att hon ska gå upp och Karl Oskar är orolig för henne. Han tycker att det är jobbigt att när han äntligen sover nära Kristina har hon blivit sjuk... Kristina tror att hon har skeppssjukan. Inga-Lena har också blivit sjuk men hon berättar ingenting för Danjel. Hon vill inte att han ska behöva ta hand om barnen och maten och allt.

14/3 Berättelser vid storluckan s. 459-469

Utvandrarna börjar få långtråkigt ombord på skeppet och för att sysselsätta sig delar de på mat och dryck som de haft med sig hemifrån och dansar och sjunger. Jonas Petter berättar historier vid storluckan. Han berättar om en präst som dog hemma i socknen och som hade hållit på med hordom. När han då dog satte sig djävulen i den kroppsdel som hade syndat mest.

14/3 Bönder på havet s. 470-483

De flesta ombord på båten har almanackor med sig och de kryssar en ruta för varje dag som går. De har vistats på båten i nästan två månader och alla längtar efter att få se fast mark. De längtar efter blommor, träd och grönt gräs! Det har lagt sig en dimma på havet som gör att de inte ser långt. När dimman lättar kommer det en fågel ombord. Alla hjälps åt att ta hand om den och får för första gången på länge medvind! Ett par dagar senare när de vaknar upp är det motvind och fågeln är borta. Turen har vänt, igen.

15/3 Mor bloar s. 484-501

En natt blir Karl Oskar väckt av hans son Johan. Johan berättar att Kristina blöder ur näsan. Karl Oskar springer dit och hon har blött otroligt mycket. Han hämtar kapten Lorentz som försöker få stopp på blödningen men han tror inte att hon kommer klara sig. Karl Oskar sitter hos Kristina hela natten och på morgonen blir han väckt av Johan som säger att hon slutat blöda. Det har slutat blöda och hon pratar. Så när Danjel säger att hon har dött förstår inte Karl Oskar vad han menar, men han pratar inte om Kristina. Han pratar om Inga-Lena.

15/3 Ännu tre skovlar jord från Sverige s. 502-510

Det är dags för Inga-Lena att bli nedsänkt i havet som en del andra under resans gång. Solen skiner och kapten Lorentz läser en bön och håller jord på Inga-Lenas kropp. Danjel står var med deras barn på båten. Inga-Lena ville inte berätta för Danjel att hon var sjuk för att han inte skulle klara av att ta hand om barnen, men nu finns hon inte kvar så nu måste han göra allt själv. Inga-Lena sänks ner i vattnet och får aldrig sätta sin fot i den "Nya världen".

15/3 Segling mot midsommar s. 511-526

Robert, som varit på havet länge nu, börjar tycka om det. Han och Elin lär sig anställningsfraser som kan vara bra att kunna i Amerika. Utvandrarna, som har fått reda på att det inte är långt kvar nu, börjar städa, tvätta sina kläder och rensa ut allt som är trasigt Sedan får de syn på Amerika! De ser en bländande vit strand. Alla blir genast mycket piggare. Efter tio veckor ombord på briggen Charlotta sätter de sin fot i Amerika på midsommarafton år 1850. De har äntligen nått sitt mål och all som steg på båten från Korpamoen kom fram till Amerika. Här börjar deras nya liv och deras chans till någonting bättre. Men den slutar inte vid kajen i New York...

-